

Gevaarlijke bestanddelen :

Bestanddelen	CAS-Nr.	EEC-No.	Symbo(o)l(en)	R-zin(nen)	Concentratie [%]
Tolueen	108-88-3	601-021-00-3	Xn, F	R11, R65, R38, R63, R67, R48/20	>= 12,5 - < 20
isobutylacetaat	110-19-0	607-026-00-7	F	R11, R66	>= 12,5 - < 20
2-Butoxy-Ethylacetaat	112-07-2	607-038-00-2	Xn	R20/21	>= 5 - < 7
Nafta Met Waterstof Ontzwaveld Zwaar	64742-82-1	649-330-00-2	Xn, N	R65, R51/53, R10	>= 1 - < 3
Solvent-Nafta Licht Aromatisch	64742-95-6	649-356-00-4	Xn, N	R37, R51/53, R10, R66, R67, R65	>= 5 - < 7
Kalsiumsalte af Fedsyrer C6-C12	69012-90-4		Xn	R38, R63	>= 1 - < 3
1,2,4-trimethylbenzeen	95-63-6	601-043-00-3	N, Xn	R10, R36/37/38, R51/53, R20	>= 3 - < 5

3. IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN



Schadelijk



Licht ontvlambaar

Gevaarlijke bestanddelen : Tolueen

R-zin(nen) :

Licht ontvlambaar.

Irriterend voor de huid.

Schadelijk: gevaar voor ernstige schade aan de gezondheid bij langdurige blootstelling bij inademing.

Schadelijk voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

Mogelijk gevaar voor beschadiging van het ongeboren kind.

Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

S-zin(nen) :

Op een goed geventileerde plaats bewaren.

Aanraking met de huid vermijden.

Draag geschikte handschoenen en beschermende kleding.

Bijzondere etikettering voor bepaalde preparaten :

bevat:

2-Butanonoxim Kan een allergische reactie veroorzaken.

4. EERSTEHULPMAATREGELEN

- Algemene aanbevelingen : Als de ziekteverschijnselen niet van voorbijgaande aard zijn en in geval van twijfel dient medische hulp te worden ingeroepen.
Nooit een bewusteloos persoon laten drinken of eten.
- Na Inademing : Overbrengen naar de frisse lucht.
Het slachtoffer warm en rustig houden.
Bij onregelmatige ademhaling of ademstilstand kunstmatige beademing toepassen.
Bij bewusteloosheid stabiele zijligging toepassen en medische advies inwinnen.
- Na Contact met de huid : Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken.
De huid grondig wassen met water en zeep of een erkende huidreiniger.
GEEN oplosmiddelen of verfverdunner gebruiken
Op de werkplek een douche monteren
- Na Contact met de ogen : Oogleden openhouden en minstens 10 minuten met veel water spoelen.
Contactlenzen uitnemen.
Medisch advies inwinnen.
Op de werkplek een oogwasinstallatie aanbrengen
- Na Inslikken : Bij inslikken direkt arts raadplegen.
Het slachtoffer laten rusten.
Geen braken opwekken.

5. BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

- Geschikte blusmiddelen : Gebruik water, alcoholbestendig schuim of koolzuur.
Houd de vaten en de omgeving ervan koel door besproeien met water.
- Blusmiddelen die om veiligheidsredenen niet gebruikt mogen worden : GEEN waterstraal gebruiken.
- Bijzondere gevaren bij brandbestrijding : Omdat het materiaal brandbare organische stoffen bevat, zal bij brand een dikke zwarte rook worden ontwikkeld die gevaarlijke verbrandingsproducten bevat (zie paragraaf 10).
Het inademen van ontledingsproducten kan schade voor de gezondheid veroorzaken.
Gesloten blik in de buurt van brand met waternevel koelen.
Verontreinigd bluswater gescheiden opnemen, het mag niet naar de riolering aflopen.
Verbrandingsresten en verontreinigd bluswater moeten overeenkomstig de plaatselijke voorschriften van de autoriteiten verwijderd worden.
- Speciale beschermende uitrusting voor brandweerlieden : Voorzover nodig bij het blussen van de brand een persluchtmasker dragen.

6. MAATREGELEN BIJ ACCIDENTEEL VRIJOMEN VAN DE STOF OF HET PREPARAAT

- Milieuvoorzorgsmaatregelen : Tracht te voorkomen dat het materiaal afloopt naar de riolering of open water.
Bij vervuiling van rivieren, meren of rioleringen de plaatselijke gemeente of verantwoordelijke overheid hiervan in kennis stellen.
- Reinigingsmethoden : Met bevochtigers reinigen. Oplosmiddelen vermijden.
Beperk en verzamel morsingen met niet-ontbrandbare absorptie materialen , (bijvoorbeeld zand, aarde, diatomee aarde, vermiculiet) en breng dit over in een vat voor verwijdering volgens de lokale / nationale regelgeving (zie paragraaf 13).
- Verdere aanwijzingen : Voor specifieke nationale regelgeving zie Paragraaf 15.

7. HANTERING EN OPSLAG

Hantering

- Advies voor veilig omgaan : Voorkom het overschrijden van de voorgeschen MAC waarde (zie paragraaf 8).
Uitsluitend op plaatsen met voldoende afzuiging gebruiken.
Aanraking met de ogen, de huid en de kleding vermijden.
Tijdens het werken niet eten, drinken en roken.
Voorkom inademing van damp of nevel.
Persoonlijke beschermingsuitrusting zie paragraaf 8.
Voor gebruik goed mengen
Na gebruik de stof bewaren in een goed gesloten vat
- Aanwijzingen voor bescherming tegen brand en explosie : Voorkom de vorming van ontvlambare of ontplofbare concentraties van dampen in de lucht en vermijd hogere blootstellingconcentraties dan zijn toegestaan.
Bij overschenken van een vat naar een ander maatregelen nemen de vaten aarden en geleidend slangmateriaal gebruiken.
Vonkveilig gereedschap gebruiken.
De stof mag alleen gebruikt worden in ruimtes zonder open vuur of andere ontstekingsbronnen.
Roken verboden.

Opslag

Eisen aan opslagruimten en vaten : Aanwijzingen op het etiket in acht nemen.
Geopende blikken zorgvuldig sluiten en rechtop bewaren om lekkage te voorkomen.
Dampen van oplosmiddelen zijn zwaarder dan lucht en verspreiden zich over de vloer.
De dampen kunnen met lucht kunnen dampen een ontplofbaar mengsel vormen.
Elektrische installaties/bedrijfsmiddelen moeten voldoen aan de technische veiligheidsnormen.
Verwijderd houden van ontstekingsbronnen - Niet roken.
Bewaren tussen 5° en 35°C in een droge, goed geventileerde ruimte buiten het bereik van warmtebronnen, ontstekingsbronnen en direct zonlicht.
De stof moet worden opgeslagen in overeenstemming met de betreffende nationale regelgeving.

Aanbevelingen voor gemengde opslag : Oxidatiemiddelen en sterke zuren of alkalische materialen op afstand houden.

8. MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSOONLIJKE BESCHERMING**Bestanddelen met op de werkplek te controleren grenswaarden**

Bestanddelen	CAS-Nr.	Waarde [mg/m ³]	Waarde [ppm]	Basis
Tolueen	108-88-3	188,00	50,00	
isobutylacetaat	110-19-0	713,00	150,00	
2-Butoxy-Ethylacetaat	112-07-2	133,00	20,00	
Nafta Met Waterstof Ontzwaveld Zwaar	64742-82-1	350,00	100,00	
Solvent-Nafta Licht Aromatisch	64742-95-6	100,00	50,00	
1,2,4-trimethylbenzeen	95-63-6	100,00	20,00	

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Adembescherming : Om te voldoen aan de MAC waarden dienen technische voorzieningen te worden getroffen.
Dit kan door goede algemene afzuiging of, waar praktisch uitvoerbaar, door plaatselijke afzuiging bereikt worden.
Kan op grond van technische maatregelen niet aan de grenswaarde van de werkplek worden voldaan, zo dient op korte termijn een mondkapje gedragen te worden.

Bescherming van de handen : Bij langer of herhaaldelijk contact handschoenen gebruiken.
Beschermingscremes kunnen helpen bij het beschermen van de blote huid, deze mogen echter niet meer gebruikt worden na blootstelling.
Na aanraking met de huid grondig wassen.
Handen wassen een beschermende crème opbrengen

- Oogbescherming : Het dragen van een chemicalienbestendige beschermingsbril is verplicht.
- Bescherming van de huid en het lichaam : Na aanraking met de huid grondig wassen.
Werkkleding dient geen vezels te bevatten, die in geval van brand een gevaarlijk smeltgedrag vertonen.
Het personeel moet beschermende kleding dragen
Het dragen van antistatische schoenen is verplicht.

9. FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN

- Vorm : vloeistof
- Vlampunt : 0 - < 21 °C
- Dichtheid : 0,93 g/cm³
- Viscositeit : > 60 s
Doorsnede: 6 mm
Methode: 2431 '84 (ISO 6)
- Vaste stof gehalte (gewicht %) : 49 %

10. STABILITEIT EN REACTIVITEIT

- Te vermijden omstandigheden : Om ontleding en afbraak onder de omschreven omstandigheden te voorkomen worden onze producten vervaardigd met in acht name van de toepasselijke veiligheidsnormen.
Gezien het type product wordt aanbevolen het product in de originele verpakking op te bergen en daardoor het overbrengen te voorkomen.
- Gevaarlijke reacties : Verwijderd houden van oxidatiemiddelen, sterk alkalische en sterk zure materialen om exothermische reacties te vermijden.

11. TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

- Acute giftigheid bij inademen : Blootstelling aan concentraties boven de MAC waarde aan de damp van de samenstellende stoffen kan de gezondheid schaden
Zoals: irritatie van de slijmvliezen, irritatie van de ademhalingswegen, aandoeningen aan de nieren, lever en centrale zenuwstelsel. Verschijnselen en symptomen zijn: duizeligheid, vermoeidheid, spierverslapping, slaperigheid en in ernstige gevallen bewusteloosheid.
Inademing van sproeiveel kan irritatie van de ademhalingswegen veroorzaken.
- Huidirritatie : Langer of herhaaldelijk contact met het product schaadt het natuurlijk vet van de huid en leidt tot uitdrogen van de huid.
Het product kan via de huid in het lichaam opgenomen worden.

Opmerking	: De concentratie van ieder van de bestanddelen moet in beschouwing worden genomen bij het beoordelen van de giftige eigenschappen van het preparaat en de schade die dit kan toebrengen aan de gezondheid.
Tolueen	WAARNEMINGEN BIJ MENSEN: NIET BEROEPSMATIGE BLOOTSTELLING: Aandoeningen enevolgen van onmiddellijke blootstelling: Een onderzoek over blootstelling van een grope mensen aan een concentratie van 50 -800 ppm door inademing gedurende 8 uur gaf het volgende resultaat: Bij 200 ppm wordt een geringe vermindering van het coördinatievermogen, de reactiesnelheid helderheid waargenomen, evenals verminderd concentratievermogen, het optreden van verwardheid en een afwijkende gevoelswaarneming; Het verleid van concentratievermogen duurde een aantal uren en ging samen met een lichte slaperigheid. Bij blootstelling aan 400 ppm verergerden deze verschijnselen en trad mentale verwardheid op. Blootstelling aan 600 ppm gedurende drie uur veroorzaakte ernstige mentale verwardheid, verlies van coördinatievermogen en zelfbeheersing, misselijkheid, hoofdpijn, en verlies van evenwicht. Deze verschijnselen verergerden na 8 uur, waarbij ook verwijding van de pupil optreedt en afwijkingen aan de aanpassing ervan aan de hoeveelheid licht. Bij 800 ppm vergerden al deze verschijnselen nog aanmerkelijk.
Nafta Met Waterstof Ontzwaveld Zwaar	MOMENTAAN: INADEMING: Blootstelling aan dampconcentraties hoger dan de MAC waarde kan irritatie veroorzaken aan de ogen en de ademhalingswegen, kan hoofdpijn en duizeligheid veroorzaken, en kan bedwelming veroorzaken en verdere schade toebrengen aan het zenuwstelsel. AANRAKING MET DE HUID: Blootstelling van de huid brengt geringe schade toe aan de huid. Veelvuldige of langdurige blootstelling kan de huid ontvetten en de huid uitdrogen, wat tot ongemak en huidontstekingen kan leiden. AANRAKING MET DE OGEN: Blootstelling van de ogen veroorzaakt ongemak, maar veroorzaakt geen schade aan het oogweefsel INSLIKKEN: Als bij het inslikken of bij braken na inslikken kleine hoeveelheden van de vloeistof in het ademhalingsstelsel terechtkomen, kan dit log(vlies)ontsteking veroorzaken evenals longoedeem. De giftigheid is gering.
Solvent-Nafta Licht Aromatisch	MOMENTAAN: INADEMING: Blootstelling aan dampconcentraties hoger dan de MAC waarde kan irritatie veroorzaken aan de ogen en de ademhalingswegen, kan hoofdpijn en duizeligheid veroorzaken, en kan bedwelming veroorzaken en verdere schade toebrengen aan het zenuwstelsel. AANRAKING MET DE HUID: Blootstelling van de huid brengt geringe schade toe aan de huid. Veelvuldige of langdurige blootstelling kan de huid ontvetten en de huid uitdrogen, wat tot ongemak en huidontstekingen kan leiden. AANRAKING MET DE OGEN: Blootstelling van de ogen veroorzaakt ongemak, maar veroorzaakt geen schade aan het oogweefsel INSLIKKEN: Als bij het inslikken of bij braken na inslikken kleine hoeveelheden van de vloeistof in het ademhalingsstelsel terechtkomen, kan dit log(vlies)ontsteking veroorzaken evenals longoedeem. De giftigheid is gering.

12. MILIEU-INFORMATIE

Verdere informatie : De stof bevat bestanddelen die schade toebrengen aan het milieu (zie hoofdstuk nummer 2), De concentratie van ieder van de

bestanddelen moet in beschouwing worden genomen bij het beoordelen van de giftige eigenschappen van het preparaat en de schade die dit kan toebrengen aan de gezondheid.

Nafta Met Waterstof
Ontzwaveld Zwaar

R51/53

Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

Solvent-Nafta Licht
Aromatisch

R51/53

Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

13. INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

product : De stof mag niet aflopen naar het riool, oppervlakte water of bodem. Het verwijderen samen met normaal afval is verboden. Bij de separate verwijdering dient de lokale regelgeving in acht te worden genomen.

14. INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

ADR : UN-Nr **1263**
Klasse 3
Code F1
Verpakkingsgroep II
Omschrijving van de goederen PAINT (vapour pressure at 50°C not more than 110 kPa)

IMDG : UN-Nr **1263**
Klasse 3
EMS F-E, S-E
Verpakkingsgroep II
Omschrijving van de goederen PAINT

IATA : UN-Nr **1263**
Klasse 3
Verpakkingsgroep II
Omschrijving van de goederen Paint

15. WETTELIJK VERPLICHTE INFORMATIE

Gevaarlijke bestanddelen die moeten vermeld worden op het etiket:

- Toluene

Symbo(o)l(en) : Xn Schadelijk
F Licht ontvlambaar

R-zin(nen)	:	R11 R38 R48/20 R52/53 R63 R67	Licht ontvlambaar. Irriterend voor de huid. Schadelijk: gevaar voor ernstige schade aan de gezondheid bij langdurige blootstelling bij inademing. Schadelijk voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken. Mogelijk gevaar voor beschadiging van het ongeboren kind. Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.
S-zin(nen)	:	S 9 S24 S36/37	Op een goed geventileerde plaats bewaren. Aanraking met de huid vermijden. Draag geschikte handschoenen en beschermende kleding.
Bijzondere etikettering voor bepaalde preparaten	:	bevat: 2-Butanonoxim Kan een allergische reactie veroorzaken.	

Nationale wetgevingDuitsland

Gevarenklassificatie overeenkomstig BetrSichV (Duitsland)	:	AI	
Waterverontreinigingsklasse (Duitsland)	:	sterk waterverontreinigend	

16. OVERIGE INFORMATIE**Verdere informatie**

Tolueen	R11 R65 R38 R63 R67 R48/20	Licht ontvlambaar. Schadelijk: kan longschade veroorzaken na verslikken. Irriterend voor de huid. Mogelijk gevaar voor beschadiging van het ongeboren kind. Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken. Schadelijk: gevaar voor ernstige schade aan de gezondheid bij langdurige blootstelling bij inademing.
isobutylacetaat	R11 R66	Licht ontvlambaar. Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
2-Butoxy-Ethylacetaat	R20/21	Schadelijk bij inademing en bij aanraking met de huid.

Nafta Met Waterstof Ontzwaveld Zwaar	R65	Schadelijk: kan longschade veroorzaken na verslikken.
	R51/53	Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
	R10	Ontvlambaar.
Solvent-Nafta Licht Aromatisch	R37	Irriterend voor de ademhalingswegen.
	R51/53	Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
	R10	Ontvlambaar.
	R66	Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
	R67	Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.
Kalsiumsalte af Fedsyrer C6-C12	R65	Schadelijk: kan longschade veroorzaken na verslikken.
	R38	Irriterend voor de huid.
	R63	Mogelijk gevaar voor beschadiging van het ongeboren kind.
1,2,4-trimethylbenzeen	R10	Ontvlambaar.
	R36/37/38	Irriterend voor de ogen, de ademhalingswegen en de huid.
	R51/53	Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
	R20	Schadelijk bij inademing.

De in dit veiligheidsinformatieblad verstrekte gegevens zijn zover ons bekend juist op de aangegeven uitgiftedatum. Deze informatie is uitsluitend bedoeld als handleiding voor veilig hanteren, gebruik, verwerken, opslag, vervoer, verwijderen en vrijkomen en mag niet beschouwd worden als een garantie of aanduiding van kwaliteit. De informatie heeft alleen betrekking op het hierin vermelde product en is niet zonder meer geldig wanneer het samen met andere producten of in enig ander procedé wordt gebruikt, tenzij dit in de tekst vermeld wordt.

Versie: 1.3

Datum van herziening 24.06.2005

Het veiligheidsblad is aangepast aan de laatste aanpassing van de EU Richtlijn 67/548/CE, 1999/45/CE.